

Järelevalve akt

JÄRELEVALVE TEOSTAJA	Rapla Maavalitsus		
Järelevalve teostaja(d):	<i>ees- ja perekonnanimi, ametinimetus</i> Tõnis Vaik- haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja asetäitja sotsiaalhoolekande alal; Angela Peäske - jurist; Pille Prey - sotsiaaltöö spetsialist		
Järelevalve läbiviimise aeg	23.10.2013- 25.10.2013		

Järelevalve objekt:

MTÜ Elupuu

Registrikood: 90005521

Kokkuvõtte eelmise järelevalve käigus tehtud ettekirjutuste täitmisest:

Järelevalvet ei ole viimase 5 aasta jooksul läbi viidud.

Järelevalve liik, põhjendus, meetodid:

Korraline järelevalve Rapla maavanema 31.01.2011 korralduse nr 62 (muudetud 13.03.12 korraldusega nr 159 ja 25.04.2013 korraldusega nr 1-1/222) alusel

Järelevalve eesmärk:

- 1) saada ülevaade MTÜ Elupuu pakutavatest sotsiaalteenustest ja anda neile hinnang;
- 2) hinnata - osutatavate sotsiaalteenuste kvaliteeti.

Kasutatud meetodid:

- vestlused hooldekodu juhatajaga ja töötajatega;
- tutvumine hooldekodus sotsiaalhooldustööd korraldavate ja reguleerivate määruste, kordade ja lepingutega;
- tutvumine MTÜ Elupuu hooldekodu ruumidega;
- teenuse osutaja vastus Rapla Maavalitsuse ametniku koostatud küsimustikule.

Järelevalves tutvutud dokumentide loetelu:

- 1) MTÜ Elupuu põhikiri (kinnitatud asutamiskoosolekul 04.03.1999)
- 2) MTÜ Elupuu Kalbu Sotsiaalmaja kohatasu lahtikirjutatult;
- 3) MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodu kohatasu lahtikirjutatult;
- 4) MTÜ Elupuu Lokuta ühiskodu kohatasu lahtikirjutatult;
- 5) Taotlus delikaatsete isikuandmete töötlemisest teavitamisest (väljatrükk delikaatsete isikuandmete töötlemise registrist 21.10.2013);
- 6) MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodu perenaine-varustaja ametijuhend;
- 7) MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodu tegevusjuhendaja ametijuhend
- 8) MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodu hooldaja ametijuhend;
- 9) Päästeameti Lääne Päästkeskuse ettekirjutus 19.06.2013 nr 7.2.-6.4/2474-3;
- 10) Päästeameti Lääne Päästkeskuse paikvaatluse haldusmenetluse lõpetamine 15.08.2013 nr 7.2.-5.4/2474-5;
- 11) Täiskasvanute hoolekandeesutuste inspekteerimise akt 26.03.2013 nr RA13ES51;
- 12) Veterinaar- ja Toiduameti kontrollakt 17.09.2013 nr 10-241-13/102;
- 13) MTÜ Elupuu volitus delikaatsete isikuandmete töötlemise kohta;
- 14) MTÜ Elupuu hoolekandeesutusse vastuvõtmise kord (kinnitatud 24.10.2013);
- 15) MTÜ Elupuu hoolduskava näidis;
- 16) MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodu kliendi hindamise ja arengu dünaamika hindamisakti näidis;
- 17) Veterinaar- ja Toiduameti kontroll akt 18.09.2013 nr 10-241-13/103.

Lühikirjeldus, mille üle järelevalvet teostati:

eakate ja erivajadustega inimeste hoolduse kvaliteet MTÜ Elupuu hooldekodudes.

Järelevalve tulemused:

Mittetulundusühing „Elupuu“ on eraõiguslik, mittetulunduslik organisatsioon, omades kõiki juriidilisi õigusi. Põhikirja järgi on ühingu eesmärgiks (kinnitatud 4. märts 1999) olla paindlik ja abivajajakeskne sotsiaalteenuste korraldaja, hooldekodus mitmekülgsete eluasemeteenuste looja ja pakkuja ning pikaajalise hoolduse korraldaja vanuritele ja puudega inimestele. MTÜ Elupuu koondab endas mitut asutust: Kehtna Hooldekodu, kus osutatakse hooldus- ja põetusteenust 24 h ööpäevas; Lokuta Ühiskodu, kus osutatakse pansionaadi tüüpi hooldusteenust ja seal puudub öisel ajal töötajate valve; Kalbu Sotsiaalmaja, kus osutatakse teenust elukohta mitteomavatele meestele (eelkõige alkoholi kuritarvitajad). Ühingut juhib ja esindab juhatus, kuhu kuulub üks inimene – juhataja Rein Järvik. Juhatus valitakse kolmeks aastaks ja juhatuse määrab üldkoosolek, mis koosneb mittetulundusühingu „Elupuu“ asutajatest. Üldkoosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui üks kord aastas. Üldkoosolek täidab ka hoolekogu ülesandeid.

Rein Järvik on lõpetanud Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži ja omab sotsiaaltöö korralduse eriala rakenduskõrgharidust. Ta on Kehtna Hooldekodu juhtinud 1997. a alates (varem oli Kehtna Valla Hooldekodu) ning MTÜ Elupuud juhib 1999. aastast. 2013. aasta oktoobrist on kolme maja (Kehtna Hooldekodu, Lokuta Ühiskodu ja Kalbu Sotsiaalmaja) direktoriks Reelika Viickberg, kes on samuti lõpetanud Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži sotsiaaltöö korralduse eriala.

Kehtna Hooldekodus (edaspidi: hooldekodu) on 42 kohta. Hooldekodu asub Kehtna vallas Kalbu külas. Hooldekodu asub endises koolihoones, mis on ümber kohandatud osutamaks hooldus- ja põetusteenust 24h ööpäevas. Kalbu Sotsiaalmajas (edaspidi: sotsiaalmaja) on 12 kohta ja asub hooldekodu vahetusläheduses Kalbu – Vastja – Lokuta tee ääres. Lokuta Ühiskodus (edaspidi: ühiskodu) on 12 kohta ja asub Lokuta külas, mis jääb hooldekodust ~12 km kaugusele.

Hooldust vajav isik või sotsiaalmaja teenust vajav isik võetakse teenusele inimese enda või esindaja poolt direktorile esitatud avalduse alusel. Kohamaksumus hooldekodus on 550 – 600 eurot kuus, ühiskodus 550 eurot kuus ja sotsiaalmajas 310 eurot kuus. Teenust rahastab inimene ise või tema lähedased või kohalik omavalitsus (vastavalt sõlmitud kokkuleppele). Sotsiaalmaja kliendi lähedased üldjuhul ei maksa teenusel oleva isiku kohatasu, vaid seda teevad üldjuhul kohalikud omavalitsused. MTÜ Elupuul on hoolekandeaasutusse vastuvõtmise kord, mis reguleerib hoolekandeaasutusse koha taotlemist, paigutamist ja tasumist. Hooldekodul, ühiskodul ja sotsiaalmajal on olemas oma kodukorrad, mis reguleerivad elanike kohutusi ja õigusi ning asutusest (reeglite rikkumise korral) väljaarvamist.

Hooldekodu personal koosneb 6 hooldajast, hooldaja asendajast, tegevusjuhendajast, hooldusjuhist, 2 kokast, köögitöolisest, 2 koristajast ning varustaja-perenaisest. Ametijuhendid on olemas hooldajal, tegevusjuhendajal, perenaine-varustajal, teistel töötajatel on töö sisu lahti kirjutatud töölepingutes. Kahel hooldajal on läbitud 280-tunnine sotsiaalhooldaja koolitus ja üks omab ka kutsetunnistust. 160 tunnine hooldustöötaja täienduskoolitus on samuti läbitud kahel hooldajal ning üks õpib praegu Pärnumaa Kutsehariduskeskuses. Ühel hooldajal puudub erialane ettevalmistus, kuid temaga on rakendatud kohapealset väljaõpet. Hooldaja asendaja on läbinud 160- tunnise sotsiaalhooldaja täienduskoolituse. Tegevusjuhendaja on läbinud nii tegevusjuhendajate kui sotsiaaltöötajate koolituse.

Ühiskodu personal koosneb 2 perenaisest. Ametijuhendid puuduvad, aga töö sisu on lahti kirjutatud töölepingus. Üks perenaine vastab koka II kategooria kvalifikatsiooni nõuetele.

Sotsiaalmajas personaliks on komandant - koristaja, kellel on olemas ametijuhend. Ta on läbinud 120- tunnise vanglast vabanenute tugiisikute koolituse.

Hooldekoduteenust pakutakse kahekorruselises majas, mis oli algselt ehitatud kooliks, peale kooli kolimist Kehtnasse on maja renoveeritud hooldekoduks. Toad asuvad esimesel ja teisel korrusel ning hoolealuste transportimiseks kahe korruse vahel on võimalik kasutada trepitõstuk-lifti. Majja sisenetakse sisehoovi kaudu ja sisenemiseks on olemas vajalik kaldtee. Territoorium on heakorrastatud, kuid ei ole aiaga ümbritsetud. Hoolealustel on õues istumiseks paigaldatud pingid ja laud. Täiskasvanute hoolekandeaasutuste 26.03.2013 inspekteerimisaktist nr RA13ES51 selgub, et hooldekodus asuvate magamistubade minimaalne pindala on nõuetekohane, kuid märkuste rubriigis viidatakse sellele, et ruumide viimistlus vajab uuendamist ja teise korruse mõnedes ruumides on lagedel nähtavad sademete läbijooksu jäljed, samuti ühes toas esimesel korrusel, kuid need märkused plaanitakse likvideerida 2013. aasta lõpuks.

Ühiskoduteenust pakutakse kahekorruselises korterelamus Lokutal, mille üks sissekäik (püstak) kuulub MTÜ Elupuule. Toad jagunevad esimese ja teise korruse vahel, esimesel korrusel on lisaks tubadele köök ja söögituba. Liikumine toimub ainult treppide kaudu, sest majas puudub lift. Territoorium on heakorrastatud, kuid ta ei ole samuti aiaga ümbritsetud. Ühiskodus elavad inimesed, kes saavad liikumisega treppidel ise hakkama. Maja on koristatud ja puhas.

Sotsiaalmajateenust pakutakse hooldekodu vahetus läheduses, teenus on mõeldud eelkõige alkoholiprobleemidega meesterahvastele, kellel ei ole eluaset ega kohta, kus olla/elada. Maja on ühekorruseline ja üsna kehvast seisukorras, vajalik on kindlasti sanitaarremond. Majas on olemas wc ja duširuum ning võimalus teha köögis endale ise süüa, kuid toilitustamist majas ei toimu. Kliendid käivad ise kõrval asuvas hooldekodus söögisaalis söömas. Maja asub tee ääres ja ei ole aiaga ümbritsetud, väljas istumiseks on klientidele paigaldatud toolid. Probleemiks on see, et klientidele ei ole mõeldud mingeid rehabiliteerimisteenuseid, mis võimaldaks neil oma pahedest proovida vabaneda ning suunduda tagasi normaalsesse ellu. MTÜ Elupuu võiks mõelda erinevate eneseabirühmade kooskäimisele sotsiaalmajas, samuti võiks kohaldada klientidele tööharjutusi, mille sisuks võiks olla näiteks endale (kogu maja klientidele) toidu valmistamine koos juhendajaga. Teenus võiks olla näiteks kogukonnas elamise teenus, aga seda rahastavad inimene ise ja kohalik omavalitsus (vaata ka sotsiaalhoolekande seadus (edaspidi: SHS) § 11⁴⁶- 11⁴⁸).

Hoolduse planeerimisega tegeleb hooldusjuht, kes tegeleb hooldus- ja meditsiinitöö organiseerimisega ning jälgib tervisekaitse ja jäätmekäitluse nõuetest kinnipidamist teiste töötajate poolt. Kõikidele hoolealustele on koostatud kaustad (hooldusplaanid), mis sisaldavad hooldus- ja õendus ettekirjutusi ning vahetuse ajal sooritatud hooldustoiminguid. Samuti on olemas hoolealuste pesemisegraafik ning habemeajamised on märgitud valvetoa seina peal olevasse kalendrisse. Sotsiaalmaja elanikele on koostatud kaustad meditsiiniliste andmetega nendel ei peeta hooldustoimingute ning pesemise ja habemeajamise graafikuid, küll on olemas kliendiandmestik. Hooldekodus ja ühiskodus on võimalik lugeda raamatuid, ajalehti ja ajakirju, mille soetamist finantseerib

hooldekodu. Ajalehed on tellitud ka sotsiaalmajja. Hoolealustel on võimalik puhketubades ja osa ka oma tubades vaadata televiisorit ja kuulata raadiot. Hooldekodus aitab vaba aega sisustada tegevusjuhendaja, kellega koos tehakse erinevaid tegevusi (joonistamine, piltide värvimine, puslede kokkupanemine, pallimäng, kaardimängud jne). Erinevaid üritusi korraldatakse ka tähtpäevade/pühade tähistamiseks. Olemas on hoolduskohtade kalkulatsioonid, kuid puuduvad teenuste kirjeldused.

Meditsiiniteenust osutatakse koostöös perearstiga. Õendusabi tagab meditsiinilise haridusega hooldusjuht. Vastavalt individuaalsetele vajadustele tagatakse eriarstiabi (hambaarst, silmaarst, onkoloog, kirurg jt) ning vajadusel saadetakse hoolealust väljaspool hoolekandeesutust.

Toitlustamine hooldekodus, ühiskodus ja sotsiaalmajja klientidele tagatakse kolmel korral päevas ning toiduhügieeni reeglitest on kinni peetud, ettekirjutused puuduvad (vaata lisa 1).

Lääne Päästkeskuse tuleohutuskontrolli büroo on teinud ettekirjutuse (19.06.2013 nr 7.2-6.4/2474-3), mis kohustas MTÜ Elupuu tagama Kehtna Hooldekodu hoones olevate hoolealuste tubade ustele nõuetekohaste evakuaatsiooniplaani suluste paigaldamise. Ettekirjutus selles osas täideti 15.08.2013 ning sellega seoses haldusmenetlus on lõpetatud.

Andmekaitse Inspeksioonis on MTÜ Elupuu delikaatsete isikuandmete töötlemine registreeritud. Luba kehtib 01.08.2013 kuni 01.08.2018. Asutusesiseselt on delikaatseid isikuandmeid määratud töötleva Kehtna Hooldekodus, Kalbu Sotsiaalmajas ja Lokuta Ühiskodus hooldusjuht Astrid Sild. Dokumente delikaatse isikuandmetega hoitakse lukustatavas kapis.

Hoolduseteenuse pakkumisel MTÜ Elupuu erinevates majades arvestatakse Sotsiaalministeeriumi koostatud hoolduseteenuse soovituslike nõuetega nii palju kui võimalik. Enamik hooldustöötajaid (v.a üks hooldaja ja Lokuta Ühiskodu perenaised) on vastava erialase ettevalmistuse saanud või saamas ning lisaks läbinud erinevaid koolitusi. Hoolealustele on sisse seatud individuaalsed kaustad, mis sisaldavad hoolealuste individuaalset hooldusplaani. Hooldekodus on kolmel päeval nädalas tööl meditsiinilise haridusega hooldusjuht ning tööpäevadel on hoolealustega erinevaid tegevusi läbi viimas tegevusjuhendaja. Hoolduseteenuse kättesaadavuseks tehakse koostööd erinevate kohalike omavalitsustega, eriti aga Kehtna Vallvalitsusega. Klientidel ja nende lähedastel on loodud võimalus anda tagasisidet ja teha ettepanekuid teenuse parendamiseks nii avalikult kui anonüümselt, nii suuliselt kui kirjalikult.

MTÜ Elupuu on õiguskuulekalt esitanud maavanemale statistilisi aruandeid. Aruanded on esitatud tähtaegadest kinni pidades.

Kaebusi MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodus, Lokuta Ühiskodus ja Kalbu Sotsiaalmajas pakutavate sotsiaalteenuste kvaliteedi kohta maavanemale esitatud ei ole.

Järelevalve tulemusena tehtud

Ettepanekud, soovitused MTÜ Elupuule

1. Võimalusel taotleda hoolekande töötajatele kutsetunnistused, mis tõestavad nende töötajate ametialast ettevalmistust;
2. Koostada hoolealuste tagasiside fikseerimise ja kaebuste lahendamise kord;
3. Kirjeldada hooldekodus pakutavaid teenuseid.
4. Kaaluda võimalust osutada sotsiaalmajas elavatele meestele rehabilitatsiooniteenuseid, mis aitavad neil oma pahedest loobuda ning suunduda tagasi normaalsesse ellu, näiteks erinevad eneseabi rühmad, toetatud töö jne .
5. Kaaluda sanitaarremondi tegemist sotsiaalmajas. See annaks majale oluliselt ilusama ja puhtama mulje nii maja elanikele kui võimalikele teenuse osutajatele ja küllastajatele. See tõstaks sotsiaalmajas osutatava teenuse kvaliteeti.

Kirjalik aruanne ettepanekute arvestamise/mittearvestamise kohta esitada maavanemale hiljemalt 01.02.2014.

Märkused MTÜ Elupuule

1. Tagada ühele hooldustöötajale ja Lokuta Ühiskodu perenaistele vastav ettevalmistus (sotsiaalhoolekande seadus § 2 p 10).

Kirjalik aruanne märkustega arvestamise/mittearvestamise kohta esitada maavanemale hiljemalt 01.02.2014.

Teenuse osutaja vastus: MTÜ Elupuu arvestab võimalusel ettepanekutega ning täidab märkused..

Lõppsätted:

Järelevalve akti lisad: lisa 1- 6 lehel

Järelevalve akt esitatakse: MTÜ Elupuule

Kinnitan lõpparuande:

Järelevalvet läbiviinud töötajad

Tõnis Vaik- haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja asetäitja sotsiaalhoolekande alal

Angela Peäske- jurist

Pille Prey- sotsiaaltöö spetsialist